

# Universitätsbibliothek Wuppertal

**Epistolæ obscvrorvm virorvm**

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

**Hutten, Ulrich von**

**Lipsiæ, 1864**

12. Magister Hiltbrandus Mammaceus

---

**Nutzungsrichtlinien** Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](http://urn:nbn:de:hbz:468-1-976)

## 12.

Magister Hiltbrandus Mammaceus

salutem dicit

Magistro Ortvino.

5 Amicissime domine Ortvine, non possum iam scribere eleganter epistolam secundum præcepta quæ scribuntur in modo epistolandi, quia hoc tempus non permittit, sed oportet breviter et statim manifestare paucis verbis quid est, quia habeo expedire casum unum vobiscum, qui est mirabilis, et est talis res. Vos debetis intelligere quod hic est terribilis fama,  
 10 et omnes dicunt quod in curia romana causa magistrorum nostrorum male stat, quia dicunt quod Papa vult autentizare sententiam quæ ante annum lata est in Spira pro doctore Reuchlin. quando audivi tunc ita timui quod non potui aliquod verbum dicere, et fui sicut mutus, et per duas noctes non dormivi. Quia amici Reuchlin gaudent et vadunt ubique semi-  
 15 nantes istam famam: et ego non crederem nisi vidisset unam litteram unius magistri nostri de ordine prædicatorum, in qua scripsit cum magna tristitia illam novitatem. Et cum hoc scripsit quod Papa permisit quod Speculum oculare debet in curia romana imprimi, et mercatores debent vendere, et omnis homo debet legere. Et magister noster Hochstratus  
 20 voluit exire curiam romanam et voluit iurare paupertatem, tunc iudices non voluerunt eum dimittere. Sed dixerunt quod debet expectare finem, et quod non potest iurare paupertatem, quia intravit Urbem Romanam cum tribus equis, et in curia romana habuit commensales, et exposuit magnas pecunias, et propinavit Cardinalibus, et Episcopis, et auditoribus consi-  
 25 storii multa munera, et propterea non debet iurare paupertatem. O sancta Maria, quid volumus nunc facere, si Theologia ita spernitur, quod unus iurista debet prevalere omnes Theologos? Ego credo quod Papa non est bonus christianus, qui si esset bonus christianus, tunc esset impossibile quod non teneret cum Theologis. Sed etiam si Papa dat sententiam contra  
 30 Theologos, tunc videtur mihi quod debet fieri appellatio ad concilium, quia concilium est supra Papam, et in concilio Theologi habent prevalentiā super alias facultates: tunc spero quod dominus dabit benignitatem et respiciet famulos suos Theologos, et non permittit quod inimicus no-  
 sterr supergaudeat nos, et dabit nobis gratiam spiritussancti quod possu-  
 35 mus superare fallimoniam istorum hereticorum. Quidam iurista nuper dixit hic quod est fatum, quod ordo prædicatorum debet perire, et quod ex illo ordine debent venire maxima scandala in fidem Christi, sicut non audita sunt prius: et dixit ubi legit illam prophetiam. Sed absit quod

<sup>2</sup> M. 1...3. <sup>3</sup> S.D. 1...3. <sup>4</sup> M. 1...3. <sup>5</sup> feb̄m 2. <sup>11</sup> autentifare 2. <sup>13</sup> aliq̄b 2.  
<sup>21</sup> expetare 3. <sup>22</sup> romanā 3. <sup>31</sup> confilium *tum* concilium 1...3. <sup>33</sup> pmittit 1...3.

hoc sit verum. Quia ille ordo est utilis, et si ille ordo non esset, tunc nescio quomodo staret theologia, quia semper prædicatores sunt profundiores in theologia, quam minores vel Augustinenses, et tenent viam doctoris sancti, qui tamen nunquam erravit. Et etiam ipsi habuerunt multos sanctos in suo ordine, et sunt audaces in disputatione contra hereticos. Ego miror quare magister noster Iacobus de Hochstraten non potest iurare paupertatem; tamen est de ordine mendicantium qui manifeste sunt pauperes. Si non timerem excommunicationem, ego vellem dicere quod papa erraret ibi. Et non credo quod hoc est verum, quod ipse exposuit sic pecunias, et dedit propinas, quia est vir valde zelosus; et credo<sup>10</sup> quod isti iuristæ et alii singunt talia, et doctor Reuchlin scit ipsis ita blan- diri, quia etiam audivi quod multæ civitates, et multi principes, ac domini scripserunt pro eo. Et est ratio, quia non sunt in theologia instru-<sup>15</sup>cti, et non intelligunt factum: alias permitterent istum hereticum habere diabolum, quia est contra fidem, etiam si totus mundus diceret contra- rium. Vos debetis ista statim manifestare magistris nostris in Colonia, quod sciunt capere consilium. Et scribatis mihi quid volunt facere. Et valete in Christo. Datum in Tubinga.

## 13.

Magister Conradus de Zuccavia

20

salutem dicit

Magistro Ortvino.

*Lobulus*

Sicut scripsistis mihi quod non amplius curatis illas levitates, et non amplius vultis amare mulieres, vel supponere, nisi in mense semel, aut bis, ego miror quod talia scribitis. Tamen ego scio contrarium. Est hic<sup>25</sup> unus socius qui nuper venit ex Colonia, et bene est vobis notus, et fuit etiam semper ibi vobiscum. Ipse dicit quod supponitis uxorem Ioannis Pfefferkorn: et dixit mihi veraciter, et iuravit, et ego credo etiam. Quia vos estis valde amicabilis, et etiam scitis dare bona verba. Et cum hoc scitis perfecte artem amandi ex Ovidio. Etiam dixit mihi quidam mer-<sup>30</sup> cator, quod dicunt Colonie quod magister noster Arnoldus de Tungaris etiam supponit eam; sed hoc non verum, quia ego scio veraciter quod ipse adhuc est virgo, et quod nunquam tetigit unam mulierem. Sed etiam si fecisset, vel faceret sicut non credo, tamen non esset propterea ita malus, quia humanum est errare. Vos multum scribitis mihi de isto pec-<sup>35</sup>ato, quod non est maius peccatum in mundo, et allegatis multas scri-

<sup>12</sup> dñe 3.

<sup>20</sup> M. 1...3.    <sup>21</sup> S.D. 1...3.    <sup>22</sup> M. 1...3.    <sup>32</sup> malis non est verum.